

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/170/2016
Identifikačné číslo spisu:	6214203146
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6214203146.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcov 1/ N. L., bývajúceho vo P. L. a 2/ Z. L., bývajúcej vo P. L., proti žalovaným 1/ N. R., bývajúcemu vo P. P., 2/ LICITOR Group, a. s., so sídlom v Žiline, Sládkovičova 6 a 3/ EURO CASH, s. r. o., so sídlom v Banskej Bystrici, ČSA 24, zastúpenej JUDr. Ondrejom Sochorom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, ul. Prof. Sáru č. 3873/44, o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3C/96/2014, o dovolaní žalovanej 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. februára 2016 sp. zn. 13Co/816/2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. februára 2016 sp. zn. 13Co/816/2015 v jeho II. a IV. výroku vo vzťahu k žalovanej 3/ zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací (ďalej len „odvolací súd“), na odvolanie žalobcov, prvým výrokom v záhlaví označeného rozsudku potvrdil rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 30. júna 2015 č. k. 3C/96/2014-235 o zamietnutí žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby, druhým výrokom zmenil uvedený rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku, ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalobcov nahradiť žalovaným 2/ a 3/ trovy konania v plnom rozsahu tak, že im náhradu trov nepriznáva, tretím výrokom deklaroval, že výrok prvoinštančného súdu o nepriznaní náhrady trov konania žalovanému 1/ zostáva nedotknutý a štvrtým výrokom rozhodol, že žalovaným 2/ a 3/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, konkrétne proti jeho druhému a štvrtému výroku (obom majúcim charakter uznesenia), podala dovolanie žalovaná 3/ (ďalej aj „dovolateľka“). Žiadala, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu v napadnutých výrokoch zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, alebo aby sám rozhodol tak, že druhý výrok napadnutého rozsudku mení tak, že potvrdzuje rozhodnutie prvoinštančného súdu o tom, že žalobcovia sú povinní nahradiť žalovanej 3/ trovy prvoinštančného konania v plnom rozsahu a vo štvrtom výroku tak, že rozhodnutie odvolacieho

súdu mení tak, že žalobcovia sú povinní nahradiť žalovanej 3/ trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu. Dovolanie dovolateľka odôvodnila dovolacími dôvodmi uvedenými v § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“), a to vadou konania vyplývajúcou z § 237 písm. f/ O. s. p., ďalej tzv. inou vadou konania a nesprávnym právnym posúdením veci. Za vadu konania zakladajúcu prípustnosť dovolania označila odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ktoré malo podľa nej spočívať v tom, že odvolací súd v rozpore s ustanovením § 213 ods. 2 O. s. p. jej nedal možnosť vyjadriť sa k aplikovaniu § 150 ods. 1 O. s. p. (keďže prvoinštančný súd rozhodoval podľa § 142 ods. 1 O. s. p.) a rozhodnutie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu v napadnutých výrokoch, čím sa stalo nepreskúmateľným.

3. Žalobcovia sa k dovolaniu nevyjadrili.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti a zároveň dôvodnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivej ochrane porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná i po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. i nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou, preskúmal bez nariadenia pojednávania rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že ho treba v napadnutých výrokoch zrušiť.

6. Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239.

7. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O. s. p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd - ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom - z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.).

8. Podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

9. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo na možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu, právo na doručenie vyjadrenia k odvolaniu a pod.).

10. V preskúmvanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu postupom odvolacieho súdu k naplneniu

vady vyplývajúcej z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Táto vada spočíva predovšetkým v nedostatočnom a najmä nezrozumiteľnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu v podstatných otázkach, od ktorých záviselo správne rozhodnutie veci v časti o náhrade trov konania. V dôsledku toho je v tejto časti rozsudok (resp. jeho výrok majúci charakter uznesenia) odvolacieho súdu nepresvedčivý a táto skutočnosť je sama osebe dôvodom na jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie. Rozhodnutie je nepreskúmateľné vtedy, keď jeho písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (porovnaj závery vyplývajúce zo stanoviska Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2016 pod č. 2). Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bolo rozhodnutie súdu závislé.

11. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu o otázke náhrady trov konania v preskúmvanej veci, keď sa súd obmedzil len na konštatovanie kontraproduktívnosti uspokojovania pohľadávky s nízkou hodnotou predajom nehnuteľnosti, je bez ďalšieho nedostačujúce, nezrozumiteľné a nič neobjasňuje. Z uvedeného nie je totiž zrejмый dôvod osobitného zreteľa, na ktorom založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Navyše veta, ktorá znie: „Za dôvody hodné osobitného zreteľa považoval odvolací súd skutočnosť, že vydražovaná bola nehnuteľnosť navrhovateľov, ktorá mala minimálnu hodnotu 25 000 €, bola vykonaná na základe úveru vo výške 6 000,- €“, je gramaticky a štylisticky nesprávne formulovaná.

12. K odňatiu možnosti dovolateľky konať pred súdom došlo aj nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu spočívajúcim v tom, že v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania jej nedal možnosť vyjadriť sa k zamýšľanému použitiu ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p., ktoré súdom prvej inštancie nebolo aplikované. Odvolací súd tým nerešpektoval jeden zo základných princípov spravodlivého procesu, a to princíp rovnosti zbraní, prejavujúci sa v práve sporovej strany vyjadriť sa k použitiu moderačného práva vyplývajúceho z citovaného ustanovenia.

13. So zreteľom na uvedené dovolaciemu súdu neostalo iné, než II. výrok a naň nadväzujúci IV. výrok rozsudku odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 C. s. p.). V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a aj dovolacieho konania týkajúceho sa dovolania proti týmto (zrušeným) výrokom rozsudku krajského súdu (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

14. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.